

**"O'zkimyoimpeks" MChJ
Ishtirokchilarning umumiy yig'ilishi
27 iyuldagi 2022 yil № 8/1 qarori bilan
TASDIQLANGAN**

**"O'zkimyoimpeks" mas'uliyati cheklangan jamiyati
Korrupsiyaga qarshi siyosat**

Mundarija

1	ASOSIY QOIDALAR	1
1.1	Umumiy qoidalar	1
1.2	Siyosat maqsadlari	1
1.3	<u>Siyosatning huquqiy va uslubiy asoslari</u>	Siyosatning huquqiy va uslubiy asoslari
2	QO'LLASH USLUBI	2
3	ATAMALAR VA QISQARTMALARNING TA'RIFLARI	ATAMALAR VA QISQARTMALARNING TA'RIFLARI
4	KORRUPTSIYAGA QARSHI KURASHNING ASOSIY TAMOYILLARI	5
4.1	Korruptsiyaga "nol bardoshlik" tamoyili	5
4.2	Qonuniylik tamoyili	5
4.3	Amalga oshirilayotgan korruptsiyaga qarshi kurash chora-tadbirlarning oldini olish, izchilligi va yaxlitligi tamoyili	5
4.4	Ochiqlik va oshkoralik tamoyili	6
4.5	Tegishli tekshiruv tamoyili	6
4.6	Javobgarlik tamoyili va jazoning muqarrarligi	6
4.7	Maxfiylik va javob berishdan bosh tortish tamoyili	6
4.8	Korruptsiyaga qarshi kurash tizimini doimiy takomillashtirish tamoyili	6
5	KORRUPTSIYAGA QARSHI KURASHISH TIZIMINING ELEMENTLARI	6
5.1	Korruptsiyaga qarshi kurashish bo'yicha asosiy hujjatlarning mavjudligi	6
5.2	"Yuqori ohang "	7
5.3	Korruptsiya xavfini aniqlash va baholash	7
5.4	Korruptsiyaga qarshi protseduralar	8
5.5	Korruptsiyaga qarshi kurashish uchun mas'ul shaxslar va bo'linmalarning mavjudligi	8
5.6	Axborot, aloqa va maslahat	Axborot, aloqa va maslahat
5.7	Korruptsiyaga qarshi kurash masalalari bo'yicha monitoring, nazorat va hisobot	10
5.8	Aniqlangan qoidabuzarliklarga javob berish va jinoiy javobgarlikka tortish	11
5.9	Korruptsiyaga qarshi tamoyillar va jarayonlarni	Ошибка! Закладка не определена.
11		
6	KORRUPTSIYAGA QARSHI JARAYONLAR	12
6.1	Manfaatlar to'qnashuvini boshqarish	12
6.2	Kontragentlar va uchinchi shaxslar bilan o'zaro munosabatlar	12
6.3	Davlat organlari, korxonalar yoki muassasalar va davlat amaldorlari bilan o'zaro aloqalar	13
6.4	Sovg'alar va vakillik xarajatlari	13
6.5	Siyosiy faoliyatni moliyalashtirish	14
6.6	Xayriya va homiylik	14
6.7	Ishga qabul qilish, lavozimga ko'tarilish, moddiy rag'batlantirish	15
6.8	Bugalteriya hisobi	15
7	QOIDABUZARLIKLAR HAQIDA XABAR BERISH	15
8	XODIMLARGA MASLAHAT BERISH	16

1 ASOSIY QOIDALAR

1.1 Umumiy qoidalar

- 1.1.1 "O'zkimeimpeks" mas'uliyati cheklangan jamiyati (bundan buyon "jamiyat" deb yuritiladi) korrupsiyaga qarshi kurashishga qaratilgan siyosat va jarayonlarni ishlab chiqish, amalga oshirish va keyinchalik amalga oshirilishini nazorat qilishga alohida e'tibor qaratib, moliyaviy – xo'jalik faoliyatini axloqiy, vijdonli va ijtimoiy yo'naltirilgan yuritishning doimiy yuqori standartlariga rioya qilishga intiladi.
- 1.1.2 Jamiyatning korrupsiyaga qarshi siyosati (keyingi o'rinlarda "siyosat" deb yuritiladi) korrupsiyaga qarshi kurash tizimining asosiy tamoyillari va elementlarini shuningdek, korrupsiyaning oldini olishga va xodimlar tomonidan amaldagi xalqaro korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risidagi qonun hujjatlari va korrupsiyaga qarshi kurashishning qonunchilik normalariga rioya etilishini belgilovchi jamiyatning ichki me'yoriy hujjati hisoblanadi.
- 1.1.3 Jamiyatning korrupsiyaga qarshi tashabbuslari quyidagilarga qaratilgan:
- korrupsiyaning oldini olish;
 - korrupsiya harakatlarini aniqlash, bostirish va tergov qilish;
 - korrupsiya harakatlarining oqibatlarini minimallashtirish va / yoki yo'q qilish.

1.2 Siyosat Maqsadlari

- 1.2.1 Ushbu siyosat quyidagi maqsadlarda ishlab chiqilgan:
- jamiyatning korrupsiyaga "nol bardoshlik" tamoyiliga sodiqligini tasdiqlash;
 - jamiyatda har qanday korrupsiya harakatlarini rad etish va ularga yo'l qo'ymaslikning korporativ madaniyatini yaratish va saqlash;
 - korrupsiyaga qarshi xatarlarni kamaytirish maqsadida kontragentlar va korrupsiyaga qarshi keng jamoatchilik tamoyillari va jamiyatlarning talablarini tushunish;
 - korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarni o'z vaqtida aniqlash, ularga barham berish, ularning oqibatlari, sabablari va sharoitlarni bartaraf etish, korrupsiyaga oid huquqbuzarliklar sodir etganlik uchun javobgarlikning muqarrarligi tamoyilini ta'minlash;
 - jamiyat va uning xodimlarini korrupsiya faoliyatiga jalb qilish xavfini minimallashtirish tamoyillari, maqsadlari, vazifalari va choralari umumlashtirish.

1.3 Siyosatning huquqiy va uslubiy asoslari

- 1.3.1 Ushbu siyosat quyidagi me'yoriy-huquqiy hujjatlarda keltirilgan tamoyillar va normalarga asoslanadi:
- O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi;
 - O'zbekiston Respublikasi Jinoyat kodeksi;
 - O'zbekiston Respublikasining Ma'muriy javobgarlik to'g'risidagi kodeksi;
 - Birlashgan Millatlar Tashkilotining Korrupsiyaga qarshi konvensiyasi, 2003 yil 31 oktyabrda BMT Bosh Assambleyasining Nyu-Yorkdagi 58-sessiyasining 51-yalpi majlisida 58/4 qarori bilan qabul qilingan;
 - 1997 yil 21 noyabrda Istanbulda qabul qilingan Xalqaro biznes operatsiyalarini amalga oshirishda xorijiy davlatlarning mansabdor shaxslariga pora berishga qarshi kurashish bo'yicha OECD konvensiyasi;
 - O'zbekiston Respublikasining 2017 yil 3 yanvardagi "Korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risida" gi O'RBQ-419-son Qonuni.

- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 06.07.2021 yildagi PF 6257-sonli "Korrupsiyaga nisbatan murosasiz munosabat muhitini shakllantirish, davlat va jamiyat boshqaruvidagi korrupsiyaviy omillarni keskin kamaytirish hamda jamoatchilikni bu jarayonga keng jalb etish chora-tadbirlari to'g'risida" gi farmoni.

1.3.2 Siyosatning uslubiy asoslari:

- ISO 37001:2016 Xalqaro standarti "Korrupsiyaga qarshi kurashni boshqarish tizimlari-foydalanish talablari va tavsiyalari".

2 QO'LLASH SOHASI

- 2.1.1 **Qo'llash sohasi kimyo sanoati mahsulotlarini bozorlarga olib chiqish, "O'zkimyosanoat" AJ tashkilotlarining ishlab chiqarish ehtiyojlari uchun tovarlar, xizmatlar sotib olish.**
- 2.1.2 **Boshqaruv tizimini qo'llash sohasi "O'zkimeimpeks" MChJning barcha bo'limlariga taalluqlidir.**
- 2.1.3 **Ushbu siyosatning tamoyillari va talablari, egallab turgan lavozimidan qat'i nazar, jamiyatning barcha xodimlari tomonidan bajarilishi majburiydir.**
- 2.1.4 **Korrupsiyaga qarshi siyosat xodimlar o'rtasida har qanday poraxo'rlik urinishlarini, korrupsiyaning boshqa shakllarda namoyon bo'lishini qat'iy ta'qiqlaydi va xodimlar o'rtasida mas'uliyat va ongni oshirishga qaratilgan.**
- 2.1.5 Jamiyatning har bir xodimi, jamiyatga ishga qabul qilishda va ushbu siyosatda nazarda tutilgan boshqa hollarda, ushbu siyosat bilan imzo qo'yib tanishishi va uning qoidalariga rioya qilishi shart.
- 2.1.6 Jamiyatning boshqa ichki me'yoriy hujjatlari ushbu siyosatga zid bo'lmasligi kerak. Qarama-qarshilik yuzaga kelgan taqdirda, ushbu siyosat ustunlik qiladi.

3 ATAMALAR VA QISQARTMALARNING TA'RIFLARI

3.1.1 Kiritilgan atamalar va ta'riflar:

Korrupsiyaga qarshi kurash to'g'risida - jamiyat tomonidan tuzilgan shartnomalarga kiritilgan maxsus qoidalar, bu tomonlarning shartnoma bo'yicha majburiyatlarni bajarish paytida amaldagi korrupsiyaga qarshi qonun hujjatlari talablariga muvofiqligini o'z zimmasiga oladi.

Yaqin qarindoshlar – xodim bilan qarindoshlik yoki mulkdagi xodim bilan bo'lgan shaxslar, ya'ni ota-onalar, qon va o'gay aka-uka va opa-singillar, turmush o'rtoqlar, bolalar, shu jumladan (asrab olingan), bobolar, buvilar, nabiralar, shuningdek ota-onalar, turmush o'rtoqlarning qon va o'gay aka-ukalari.

Davlat amaldori:

- O'zbekiston Respublikasi yoki xorijiy davlatning qonun chiqaruvchi, ijro etuvchi yoki sud hokimiyati organida tayinlangan yoki saylangan lavozimni egallagan har qanday shaxs;
- O'zbekiston Respublikasi yoki xorijiy davlat, shu jumladan Davlat organi, korxonalar yoki muassasa uchun davlat funktsiyalarini bajaradigan har qanday shaxs,
- xalqaro tashkilotning har qanday mansabdor shaxsi yoki vakili;
- siyosiy arboblardan, siyosiy partiyalar rasmiylari, shu jumladan siyosiy lavozimlarga nomzodlar.

Davlat funksiyalari-davlat tomonidan topshirilgan va davlat manfaatlarini yo'lida amalga

oshiriladigan har qanday faoliyat, masalan, davlat xaridlari bilan bog'liq.

Davlat organlari, korxonalar va muassasalar – davlat hokimiyati organlari, fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organlari (shu jumladan vazirliklar, xizmatlar va idoralar) va ularning tarkibiy bo'linmalari, shuningdek to'g'ridan-to'g'ri yoki bilvosita davlat tomonidan nazorat qilinadigan barcha yuridik shaxslar.

Sho'ba korxonasi (SHK)- ustav kapitalida "O'zbekimpeks" MChJning ustun ulushiga ega bo'lgan yoki bunday tashkilot, korxonasi o'rtasida tuzilgan shartnomaga muvofiq "O'zbekimpeks" MChJ tomonidan bevosita yoki bilvosita nazorat qilinadigan tashkilot yoki korxonasi.

Vijdonli xabar - xodim yoki boshqa shaxsning jamiyat yoki uning xodimlari bilan bog'liq korrupsiya xatti-harakatlari to'g'risida xabardor qilishning mavjud kanallari orqali, unda bunday xodim / shaxs tomonidan ularga taqdim etilgan ma'lumotlarning asosli ekanligiga chinakam ishonadi.

Xizmat (biznes) mehmondo'stligi belgilari – uchinchi shaxslarning xarajatlari yoki xodimlarning manfaatlarini ko'zlab, faoliyatni amalga oshirishda amalga oshiriladigan hamkorlikni o'rnatish va/yoki qo'llab-quvvatlash bilan bog'liq xarajatlari, shu jumladan uchinchi shaxslarning kechki ovqatlari, transport xarajatlari, yashash xarajatlari, o'yin-kulgi va boshqalar uchun xarajatlari.

Kontragent- xodimlar bundan mustasno, har qanday jismoniy shaxs yoki kompaniya bilan shartnomaviy munosabatlarga kiradigan yuridik shaxs (shu jumladan uning filiali va / yoki vakolatxonasi).

Maxfiy ma'lumotlar- bu O'zbekiston Respublikasining normativ-huquqiy hujjatlariga va / yoki bunday ma'lumotlar egasining ichki me'yoriy hujjatlariga muvofiq qabul qilish, qayta ishlash, uzatish yoki ulardan foydalanish cheklangan har qanday shakldagi ma'lumotlar, shu jumladan:

- Davlat sirlari-alohida ahamiyatga ega, O'zbekiston Respublikasining davlat tomonidan muhofaza qilinadigan va maxsus ro'yxatlar bilan cheklangan o'ta maxfiy va maxfiy harbiy, siyosiy, iqtisodiy, ilmiy-texnik va boshqa ma'lumotlari;
- Tijorat siri – ilmiy-texnik, texnologik, ishlab chiqarish, moliyaviy-iqtisodiy va boshqa sohalarda tijorat ahamiyatiga ega bo'lgan ma'lumotlar, uchinchi shaxslarga noma'lum bo'lganligi sababli, unga qonuniy asosda erkin kirish imkoni bo'lmagan va ushbu ma'lumot egasi uning maxfiyligini himoya qilish choralarini ko'radi.

Manfaatlar to'qnashuvi - xodimning shaxsiy qiziqishi (bevosita yoki bilvosita) uning rasmiy yoki xizmat vazifalarini to'g'ri bajarishiga ta'sir qilishi mumkin bo'lgan va bunda xodimning shaxsiy manfaatlari, jamiyatning huquqlari va qonuniy manfaatlari o'rtasida ziddiyat yuzaga keladigan yoki yuzaga kelishi mumkin bo'lgan vaziyat.

Korrupsiyaga oid huquqbuzarlik - korrupsiya belgilariga ega bo'lgan harakat, uni amalga oshirish uchun amaldagi korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risidagi amaldagi qonun hujjatlarida javobgarlik nazarda tutilgan.

Korrupsiya harakatlari:

- Davlat xizmatchisiga uning harakatlariga ta'sir qilish (harakatsizligini ta'minlash) va uni mansabdor shaxslarni mansabdor shaxslarning xatti-harakatlariga undash maqsadida tijorat tashkiloti vakiliga (pora berish, pora berish), tijorat tashkiloti vakiliga yoki boshqa shaxsga noqonuniy foyda taklif qilish, va'da qilish, ruxsat berish, o'tkazish. noto'g'ri vazifalarni bajarish va/yoki kompaniya uchun noto'g'ri foyda olish, shu jumladan tijorat;
- rasmiyatchilikni soddalashtirish uchun to'lovlarni amalga oshirish;

- da'vo qilish, tovlamachilik yoki iltimos qilish, har qanday shaxsdan o'z lavozim, mavqeidan noqonuniy foydalanish maqsadida noqonuniy foyda olish yoki olishga rozilik berish, shuningdek, mansab vakolatini suiiste'mol qilish, shuningdek, qonunga xilof ravishda foydalanish, xodim o'z lavozimini jamiyatning qonuniy manfaatlariga zid ravishda, shu jumladan, qonuniy foyda olish maqsadida o'zi yoki uchinchi shaxslar uchun noqonuniy foyda olish maqsadida;
- pora olish yoki tijorat poraxo'rlikda vositachilik qilish, shu jumladan noqonuniy foydani oluvchiga o'tkazish yoki o'tkazuvchiga ular o'rtasida noqonuniy foyda olish va berish to'g'risida kelishuvga erishish yoki amalga oshirishda yordam berish;
- korrupsiya belgilarini o'z ichiga olgan yoki uning sodir etilishiga hissa qo'shadigan boshqa harakatlar / harakatsizligi, shu jumladan manfaatlar to'qnashuvining namoyon bo'lishi.

Korrupsiya-shaxsning shaxsiy manfaatlari yoki boshqa shaxslarning manfaatlari uchun moddiy yoki nomoddiy foyda olish maqsadida o'z rasmiy mavqeidan noqonuniy foydalanish, shuningdek bunday imtiyozlarni noqonuniy ravishda berish.

Shaxsiy manfaat – xodimning yoki uning yaqin yaqin qarindoshlari tomonidan pul mablag'lari, boshqa mol-mulk, shu jumladan mulkiy huquqlar, mulkiy xizmatlar, bajarilgan ishlar natijalari yoki boshqa imtiyozlar (imtiyozlar) olish imkoniyati bilan bog'liq bo'lgan manfaati.

Xalqaro tashkilot- tashkiliy shakli va vakolatidan qat'i nazar, davlatlar, hukumatlar yoki boshqa xalqaro tashkilotlar tomonidan tashkil etilgan har qanday xalqaro tashkilot, masalan, iqtisodiy integratsiya bo'yicha mintaqaviy tashkilotlar.

Noqonuniy foyda- pul yoki boshqa mulkiy yoki mulkiy huquqlar, imtiyozlar, imtiyozlar, xizmatlar, nomoddiy aktivlar, qonuniy asoslarsiz va'da qilingan, taklif qilingan, taqdim etilgan yoki olinadigan boshqa moddiy yoki nomoddiy foyda.

Jamiyat – "O'zkiymoimpeks" ma'suliyati cheklangan jamiyati».

Rasmiyatchilikni soddalashtirish uchun to'lovlar - tegishli Qonunchilik va me'yoriy normalar va qoidalarda nazarda tutilmagan belgilangan tartib yoki harakatlarni amalga oshirishning standart tartibini bajarilishini ta'minlash yoki tezlashtirish maqsadida noqonuniy ravishda taqdim etiladigan pul mablag'lari yoki boshqa mol-mulk, imtiyozlar, imtiyozlar, xizmatlar, nomoddiy aktivlar, boshqa har qanday moddiy yoki nomoddiy foyda.

Siyosat - korrupsiyaga qarshi haqiqiy siyosatdir.

Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha amaldagi qonun hujjatlar – O'zbekiston Respublikasining korrupsiyaga qarshi qonun hujjatlari, O'zbekiston Respublikasi tomonidan ratifikatsiya qilingan xalqaro korrupsiyaga qarshi qonun hujjatlari va jamiyat o'z faoliyatini olib borayotgan davlatlarning korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risidagi qonun hujjatlari.

Korrupsiyaga qarshi kurashish tizimi – korrupsiyaga qarshi kurashishga qaratilgan ushbu siyosatning 5-qismida ko'rsatilgan o'zaro bog'liq elementlar tizimi.

Xodimlar – siyosat maqsadlari uchun ushbu ta'rifga ular bilan tuzilgan mehnat shartnomalari asosida o'z vazifalarini bajaradigan jamiyat xodimlarini o'z ichiga oladi.

- 3.1.2 Ushbu siyosatda qo'llanilgan, ammo aniqlanmagan atamalar ular O'zbekiston Respublikasi jamiyati va qonunchiligining boshqa ichki normativ hujjatlarida qo'llaniladigan ma'noda qo'llaniladi.

4 KORRUPSIYAGA QARSHI KURASHNING ASOSIY TAMOYILLARI

4.1 Korruptsiyaga "nol bardoshlilik" tamoyili

4.1.1 **O'z faoliyatini amalga oshirish jarayonida, shu jumladan kontragentlar, davlat organlari, korxonalar yoki muassasalar va davlat amaldorlari va boshqa shaxslar bilan o'zaro munosabatlarda jamiyat korruptsiya harakatlarining har qanday shakli va namoyon bo'lishini rad etish printsipiga amal qiladi (korruptsiyaga "nol bardoshlilik" tamoyili).**

Xodim uchun bu korruptsiyaga yo'l qo'ymaslik majburiyatini anglatadi, shu jumladan:

- Davlat xizmatchisiga, tijorat tashkilotining vakiliga yoki uning harakatlariga ta'sir qilish uchun boshqa shaxsga pul yoki boshqa mol-mulk yoki mulkiy huquqlar, imtiyozlar, xizmatlar, nomoddiy aktivlar, nomoddiy yoki pul bo'lmagan boshqa imtiyozlarni taklif qilmaslik, va'da bermaslik, (harakatsizlikni ta'minlash) va o'z vazifalarini noto'g'ri bajarishga undash va / yoki jamiyat uchun noto'g'ri tijorat foydasiga undash uchun;
- rasmiyatchilikni soddalashtirish uchun to'lovlarni amalga oshirmang;
- jamiyatning qonuniy manfaatlariga zid ravishda o'z lavozim mavqeidan noqonuniy foydalanish maqsadida biron bir shaxsdan pul mablag'larini yoki boshqa mol-mulkni yoki mulkiy huquqlarni, imtiyozlarni, xizmatlarni, nomoddiy aktivlarni, nomoddiy yoki pul bo'lmagan boshqa imtiyozlarni olmaslik;
- poraxo'rlik yoki tijorat pora berishda vositachilik qilmaslik, shu jumladan yuqorida ko'rsatilgan moddiy va nomoddiy qadriyatlarini oluvchiga o'tkazmaslik yoki oluvchiga ular o'rtasida yuqorida ko'rsatilgan moddiy yoki nomoddiy boyliklarni olish to'g'risida kelishuvga erishish hamda amalga oshirishda yordam ko'rsatmaslik;
- xodimlarning korruptsiya belgilarini o'z ichiga olgan yoki ularning sodir etilishiga hissa qo'shadigan, shu jumladan manfaatlar to'qnashuvining namoyon bo'lishini o'z ichiga olgan boshqa xatti-harakatlar / harakatsizliklarni sodir etmaslik.

4.2 Qonuniylik tamoyili

4.2.1 Korruptsiyaga qarshi kurashish tadbirlari jamiyatda O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari, O'zbekiston Respublikasi tomonidan ratifikatsiya qilingan xalqaro qonun hujjatlari talablariga muvofiq hamda korruptsiyaga qarshi kurashish bo'yicha amaldagi dunyoning yetakchi amaliyotlarini hisobga olgan holda, shuningdek, jamiyatning ichki normativ hujjatlariga muvofiq ravishda amalga oshiriladi.

4.2.2 **Jamiyat va uning xodimlari O'zbekiston Respublikasi qonunchiligiga, shuningdek, jamiyatda faoliyat yuritayotgan yoki faoliyat yuritishni rejalashtirayotgan xorijiy davlatlarning xalqaro hujjatlari va normativ hujjatlarining Korruptsiyaga qarshi kurashish sohasidagi talablariga javob berishi shart.**

4.3 Amalga oshirilayotgan korruptsiyaga qarshi kurash chora-tadbirlarining oldini olish, izchilligi va yaxlitligi tamoyili

4.3.1 Jamiyat korruptsiyaviy harakatlar sodir etilishiga va korruptsiya xavfini amalga oshirishga yordam beradigan sabablar va shart-sharoitlarni bartaraf etishga qaratilgan profilaktika choralarini va tartiblarini amalga oshirishga ustuvor ahamiyat beradi.

4.3.2 Jamiyat korruptsiyaga qarshi chora-tadbirlarni iloji boricha shaffof, aniq, amalga oshirilishi mumkin bo'lgan va aniqlangan xavflarga oqilona javob berishga intiladi.

4.3.3 Amalga oshirilayotgan korruptsiyaga qarshi kurashish chora-tadbirlar va tartiblar Korruptsiyaga qarshi kurashish tizimiga birlashtirilib, Jamiyat faoliyatining barcha sohalariga integratsiya qilingan .

4.4 Ochiqlik va shaffoflik tamoyili

4.4.1 Jamiyat xodimlari, kontragentlar, sheriklar va jamoatchilikni korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha qabul qilingan tamoyillar va talablar to'g'risida xabardor qiladi, shu jumladan ushbu siyosatni joylashtirish va vaqti-vaqti bilan amalga oshirilgan korrupsiyaga qarshi kurash bo'yicha asosiy chora-tadbirlar va erishilgan natijalarni jamiyatning rasmiy veb-saytlarida va ijtimoiy tarmoqlardagi rasmiy sahifalarida e'lon qiladi.

4.5 Tegishli tekshiruv tamoyili

4.5.1 Jamiyat korrupsion faoliyatga aloqador bo'lishi mumkin bo'lgan shaxslar bilan ishbilarmonlik munosabatlari xavfini minimallashtirish uchun oqilona harakatlarni amalga oshiradi. Ushbu tamoyilni amalga oshirish uchun, ishbilarmonlik munosabatlarini boshlash yoki davom ettirish to'g'risida qaror qabul qilishdan oldin, jamiyat kontragentlarning ishonchliligini tekshiradi. Bunday tekshirishlar, kontragentlar bilan bog'liq bo'lgan korrupsiya xavfini aniqlashga qaratilgan.

4.5.2 Ishga qabul qilish to'g'risida qaror qabul qilishdan oldin yoki fuqarolik-huquqiy shartnoma tuzishdan oldin, kompaniya ish uchun nomzodlarning ishbilarmonlik obro'sini, shu jumladan korrupsiya xavfi va manfaatlar to'qnashuvi yo'qligini tekshiradi.

4.6 Javobgarlik tamoyili va jazoning muqarrarligi

4.6.1 Xodimlar egallab turgan lavozimidan, ish stajidan, maqomi va boshqa omillardan qat'i nazar, ushbu siyosat printsiplari talablariga va amaldagi korrupsiyaga qarshi qonun hujjatlariga rioya qilish uchun shaxsan javobgardir.

4.7 Maxfiylik va javob berishdan bosh tortish tamoyili

4.7.1 Jamiyat korrupsiyaga qarshi amaldagi qonunchilik yoki ushbu siyosat talablarini buzuvchi korrupsiya yoki boshqa xatti-harakatlarni sodir etishdan bosh tortgan xodimlarga nisbatan hech qanday sanksiyalar, shu jumladan ishdan bo'shatish, lavozimidan tushirish, ish haqidan mahrum qilish, kamsitish, zulm qilish, ta'qib qilish kabilar qo'llanilmasligiga kafolat beradi.

4.7.2 **Jamiyat, shuningdek, korrupsiya harakati yoki korrupsiyaga qarshi printsiplar va ushbu siyosat talablarining buzilishi to'g'risida vijdonan xabar bergan xodimlarga nisbatan har qanday javob choralari qo'llashni nomaqbul deb hisoblaydi.**

4.7.3 Jamiyat qonunbuzarliklar to'g'risida xabar berish kanallari orqali olingan ma'lumotlarning maxfiylikini va himoyasini ta'minlaydi.

4.8 Korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini doimiy ravishda takomillashtirish tamoyili

4.8.1 Jamiyat o'z xodimlarini jamiyatning korrupsiyaga qarshi kurash tizimini takomillashtirish bo'yicha tavsiyalar va chora-tadbirlarni taklif qilishga chaqiradi va rag'batlantiradi.

5 KORRUPSIYAGA QARSHI KURASHISH TIZIMINING ELEMENTLARI

Korrupsiyaga qarshi kurashish faoliyatining samaradorligini ta'minlash maqsadida jamiyat korrupsiyaga qarshi kurash tizimining quyidagi asosiy elementlarini rivojlantirishga alohida e'tibor qaratmoqda:

5.1 Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha asosiy hujjatlarning mavjudligi

5.1.1 Jamiyatning korrupsiyaga qarshi kurashish tizimi amaldagi korrupsiyaga qarshi qonunchilik va korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha dunyoning yetakchi amaliyotlarini hisobga olgan holda ishlab chiqilgan. Ushbu siyosatda, jamiyatning korrupsiyaga qarshi kurashish dasturida, ishbilarmonlik odob-axloq kodeksida va manfaatlar to'qnashuvini boshqarish siyosatida aks ettirilgan printsiplar va talablarga asoslanadi.

5.2 "Yuqori ohang"

- 5.2.1 Jamiyat rahbariyati, shuningdek tarkibiy bo'linmalar (bo'linmalar, bo'limlar va boshqalar) rahbarlari shaxsiy misol sifatida xodimlarning korrupsiya harakatlarining har qanday shakl va namoyon bo'lishiga nisbatan murosasiz munosabatini shakllantirishi va shu bilan axloqiy xulq-atvor standartini va jamiyatdagi korrupsiyaga "nol bardoshlilik" korporativ madaniyatini yaratishga hissa qo'shishi kerak.
- 5.2.2 Jamiyat rahbariyati, shuningdek tarkibiy bo'linmalar (bo'limlar va boshqalar) boshliqlari korrupsiyaga qarshi kurashishning samarali tizimni qurish va amalga oshirishda yetakchilikni namoyish etadilar:
- korrupsiyaga qarshi chora-tadbirlarni ishlab chiqish, amalga oshirish, monitoring qilish va takomillashtirishda faol ishtirok etish;
 - korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining joriy etilishi va operativ samaradorligi ustidan umumiy joriy nazoratni amalga oshirish;
 - tashqi va ichki aloqa, shu jumladan bo'ysunuvchi xodimlarga korrupsiyaga qarshi kurashish va tegishli me'yor va talablarga rioya qilish zarurligi to'g'risida (davriy chiqishlar, pochta jo'natmalari va nashrlar orqali) maslahat berish;
 - korrupsiyaga qarshi kurash chora-tadbirlarini amalga oshirish uchun zarur moddiy-texnika resurslari bilan ta'minlash.
- 5.2.3 Jamiyat ilgari noqonuniy korrupsiya bilan shug'ullangan shaxslarni rahbarlik lavozimlariga, shuningdek jamiyatning tarkibiy bo'linmalari (bo'limlari, bo'linmalari va boshqalar) rahbarlariga tayinlanishining oldini olish uchun oqilona choralar ko'radi.

5.3 Korrupsiya xavfini aniqlash va baholash

- 5.3.1 Jamiyat muntazam ravishda (kamida ikki yilda bir marta, shuningdek zaruratga qarab) korrupsiya xavfini aniqlash va baholash metodologiyasida belgilangan tartibda korrupsiya xavfini aniqlash va baholash/qayta baholash choralari ko'radi.
- 5.3.2 Korrupsiya xavfini aniqlash va baholash/qayta baholash doirasida jamiyatning tashkiliy tuzilishining o'ziga xos xususiyatlari hisobga olinadi va korrupsiya xavfiga eng ko'p duch keladigan jarayonlarni aniqlash uchun faoliyatning barcha yo'nalishlari tahlil qilinadi. Shu jumladan ularda mavjud bo'lgan korrupsiyaga qarshi nazorat va jarayonlari hisobga olinadi.
- 5.3.3 Jamiyat o'z faoliyatini amalga oshirish hududlariga xos bo'lgan xatarlarga alohida e'tibor qaratadi, shuningdek, baholashda rivojlanish rejalari, shu jumladan investitsiya va strategik loyihalar, qonunchilikdagi o'zgarishlar, siyosiy va iqtisodiy vaziyat va jamiyat faoliyatiga ta'sir qilishi mumkin bo'lgan boshqa tashqi omillarni hisobga oladi.
- 5.3.4 Xatarlarni aniqlash va baholash jarayonida jarayonni muvofiqlashtiradigan va baholashning umumlashtirilgan natijalarini tayyorlaydigan muvofiqlik nazorati xizmati tomonidan faol qo'llab-quvvatlanadigan jamiyatning tegishli bo'limlari rahbarlari ishtirok etadilar.
- 5.3.5 Korrupsiya xavfini baholash/qayta baholash natijalari, jamiyat rahbariyatiga ko'rib chiqish uchun taqdim etiladi va korrupsiyaga qarshi choralar-tadbirlarni takomillashtirish va tegishli davr uchun korrupsiyaga qarshi dasturni ishlab chiqish uchun asosdir.
- 5.3.6 Jamiyatning korrupsiyaga nisbatan "nol bardoshlilik" tamoyiliga sodiqligini hisobga olgan holda, ularning paydo bo'lish ehtimoli va jamiyatga ta'sir qilish darajasidan qat'i nazar korrupsiya xavfini boshqarish zarurligini tan oladi.

5.4 Korruptsiyaga qarshi jarayonlar

- 5.4.1 Jamiyatning xatarlarini baholash/qayta baholash natijalariga ko'ra, korruptsiyaga qarshi kurash va ularning jarayonlari va faoliyat yo'nalishlariga mos keladigan, korruptsiyaga qarshi nazorat va jarayonlarni joriy etadi.
- 5.4.2 Amalga oshirilgan korruptsiyaga qarshi jarayonlar ushbu siyosatning 6-qismida ko'rsatilgan, shuningdek jamiyatning boshqa ichki normativ hujjatlari bilan mustahkamlangan.

5.5 Korruptsiyaga qarshi kurashish uchun mas'ul shaxslar va bo'linmalarning mavjudligi

- 5.5.1 Jamiyatning ishtirokchilarining umumiy yig'ilishi:
- korruptsiyaga qarshi siyosatning asosiy strategik yo'nalishlarini belgilaydi;
 - jamiyatning ichki hujjati-korruptsiyaga qarshi siyosatni tasdiqlaydi;
 - korruptsiyaga qarshi siyosatni amalga oshirish va qo'llash natijalarini nazorat qiladi;
 - korruptsiyaning oldini olish va unga qarshi kurashish sohasidagi korruptsiya xavfini boshqarish va ichki nazorat jarayonlarini jamiyatda tashkil etishning asosiy tamoyillari va yondashuvlarini belgilaydi ;
 - yuqoridagi tamoyillar va yondashuvlarni amalga oshirish uchun ularni amalga oshirish va ijro intizomi ustidan umumiy nazoratni amalga oshiradi;
- 5.5.2 Jamiyat direktori jamiyatdagi korruptsiyaning oldini olishga qaratilgan barcha tadbirlarni tashkil etish uchun javobgardir. Korruptsiyaga qarshi siyosatga rioya qilish to'g'risidagi hisobotni har yili jamiyat Jamiyatning ishtirokchilarining umumiy yig'ilishi ko'rib chiqishi uchun taqdim etadi.
- 5.5.3 Jamiyat direktori, jamiyat oldida turgan vazifalardan, faoliyatning o'ziga xos xususiyatlaridan, xodimlar sonidan, tashkiliy tuzilmasidan kelib chiqib, korruptsiyaga qarshi siyosatni o'z vakolatlari doirasida amalga oshirish uchun mas'ul bo'lgan shaxsni yoki bir nechta shaxslarni tayinlaydi – nazoratning muvofiqligi xizmatini yaratadi.
- 5.5.4 Kompaniya direktori **talablarni bajarish va korruptsiyaga qarshi kurashni boshqarish tizimini doimiy ravishda takomillashtirish**, uning samarali ishlashi uchun zarur resurslarni ajratish majburiyatini oladi.
- 5.5.5 **Muvofiqlikni nazorat qilish xizmati to'g'ridan-to'g'ri kirish huquqiga ega va jamiyatning Jamiyatning ishtirokchilarining umumiy yig'ilishiga hisobot beradi.**
- 5.5.6 Muvofiqlikni nazorat qilish xizmati xodimlari zarur tajriba va vakolatlarga ega, shuningdek, o'z vazifalarini bajarish, jamiyatyaning korruptsiyaga qarshi kurashish tizimini samarali joriy etish va takomillashtirish uchun yetarli mustaqillik, vakolat va resurslarga ega.
- 5.5.7 Muvofiqlikni boshqarish xizmati quyidagi funktsiyalarni bajaradi:
- Jamiyatdagi korruptsiyaviy harakatlarning oldini olish va ularga qarshi kurashish;
 - Korruptsiya xavfini baholash natijalarini tashkil etish, muvofiqlashtirish va umumlashtirish;
 - Korruptsiyaga qarshi kurashish masalalari bo'yicha jamiyatning ichki normativ hujjatlariga o'zgartirishlar kiritish bo'yicha siyosat, tartib-qoidalar, uslubiy tavsiyalar, takliflarni ishlab chiqish va takomillashtirish;
 - Korruptsiyaga qarshi kurashish masalalari bo'yicha kadrlar tayyorlash dasturlarini ishlab chiqish va to'g'ridan-to'g'ri o'qitish;
 - Korruptsiyaga qarshi kurashish bo'yicha xodimlarga maslahat berish;

- Korrupsiyaviy harakatlarni tergov qilishda, shu jumladan xodimlarni sodir etilgan huquqbuzarliklar uchun javobgarlikka tortish masalalarini ko'rib chiqishda ishtirok etish;
- Jamiyatda korrupsiyaga qarshi choralar va protseduralarning amalga oshirilishini monitoring qilish;
- Jamiyatda mavjud korrupsiyaga qarshi choralar va protseduralarning yetarliligi, mutanosibligi va dolzarbligini baholash, shuningdek ularni takomillashtirish choralarini ko'rish;
- Jamiyatning ishtirokchilarining umumiy yig'ilishi va jamiyat direktori uchun korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining hozirgi holati to'g'risida muntazam hisobot tuzish;
- Jamiyatning normativ-huquqiy hujjatlari va ichki normativ hujjatlari bilan belgilanadigan boshqa vakolatlar.

5.5.8 Jamiyat direktori muvofiqlikni nazorat qilish xizmati xodimlarini faoliyatni amalga oshirish uchun zarur resurslar va vakolatlar bilan ta'minlashga majburdir.

5.5.9 Jamiyat direktori tashkilotdagi korrupsiyaning oldini olish va unga qarshi kurashish bo'yicha olib borilayotgan ishlar va erishilgan natijalar ustidan nazoratni muvofiqlashtirish xizmati xodimlarini rag'batlantirish majburiyatini oladi.

5.5.10 **Intizomiy jazo choralarini qo'llash, ishdan ozod qilish masalalari, nazorat muvofiqligi xizmati xodimlari Jamiyatning ishtirokchilarining umumiy yig'ilishi bilan kelishilgan bo'lishi shart.**

5.5.11 Muvofiqlikni nazorat qilish xizmatidan tashqari, boshqa xodimlar va bo'linmalar ham jamiyatda korrupsiyaga qarshi kurashishning samarali tizimini shakllantirish jarayonida ishtirok etadilar. Korrupsiyaga qarshi chora-tadbirlarni amalga oshirish bo'yicha mas'ul xodimlar va bo'linmalarining vazifalari jamiyatning ichki normativ hujjatlarida mustahkamlangan.

5.6 Axborot, aloqa va maslahat

5.6.1 Korrupsiya xavfini kamaytirish va xabardorligini oshirish maqsadida xodimlar va kontragentlarning, shuningdek keng jamoatchilik tomonidan korrupsiyaga qarshi kurash tamoyillari va jamiyatda qabul qilingan talablar to'g'risida xabardorligini oshirish uchun ushbu siyosat va jamiyatning korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi boshqa ba'zi siyosatlari jamiyatning veb-saytida va jamiyatning ijtimoiy tarmoqlardagi rasmiy sahifalarida e'lon qilinadi.

5.6.2 Jamiyat amaldagi korrupsiyaga qarshi qonunchilik normalarini va korrupsiyaga qarshi tamoyillar hamda jamiyat talablarini xodimlar va kontragentlarga yetkazish va tushuntirish bo'yicha oqilona sa'y-harakatlarni amalga oshiradi:

5.6.3 korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha muntazam, tizimli o'qitish va testlarni o'tkazish:

- yangi ishchilar uchun-ishga qabul qilingan kundan boshlab 60 kun ichida;
- har yili barcha xodimlar uchun korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi bilim va ko'nikmalarni tegishli darajada saqlash maqsadida;
- korrupsiyaga qarshi choralar, siyosat va tamoyillarga jiddiy o'zgartirishlar kiritilgan taqdirda korrupsiyaga qarshi tegishli choralar, jarayonlar qo'llaniladigan xodimlar uchun;
- korrupsiyaga qarshi kurash tizimidagi kamchiliklar, shu jumladan korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi xodimlarning bilim va ko'nikmalarining yetishmasligi aniqlangan taqdirda ushbu siyosatda va jamiyatning boshqa ichki normativ hujjatlarida nazarda

tutilgan korrupsiyaga qarshi kurashish tamoyillar va tartib-qoidalarini buzgan xodimlar uchun; -korrupsiyaga qarshi kurashish prinsiplari va tartib-taomillarini ushbu siyosatda va jamiyatning boshqa ichki normativ hujjatlarida nazarda tutilgan holda buzilishiga yo'l qo'ygan xodimlar uchun; o 'quv yakunlari bo' yicha va boshqa qo 'llaniladigan holatlarda test sinovlaridan o'tmagan xodimlar uchun;

— korrupsiyaga qarshi kurashish masalalari bo'yicha maxsus o'qitish va test sinovlari - korrupsiyaga qarshi kurashish funksiyalari bilan bog 'liq bo' lgan korrupsiyaga qarshi kurashish xavfi yuqori bo'lgan lavozimlarni egallagan xodimlar uchun;

5.6.4 Jamiyatda amalga oshirilayotgan korrupsiyaga qarshi kurashish choralarini to'g'risida xodimlarning xabardorligini oshirishga qaratilgan va korrupsiyaga qarshi "nol barqarorlik" ma'daniyatini shakllantirishga qaratilgan tematik audio va videofilmlarni va boshqa axborot materiallaridan foydalangan holda o'tkazish;

5.6.5 Jamiyat, uning xodimlari yoki kontragentlari va boshqalar bilan bog'liq korrupsiya xatti-harakatlari to'g'risida xabar berish uchun mavjud aloqa kanallari bilan ta'minlash (tafsilotlar ushbu siyosatning 7-qismida ko'rsatilgan);

5.6.6 Xodimlarning mehnat shartnomalariga korrupsiyaga qarshi qoidalarini kiritish;

5.6.7 Kontragentlarni korrupsiyaga qarshi kurashish tamoyillari va jamiyat talablari to'g'risida xabardor qilish, shu jumladan ular bilan tuzilgan shartnomalarga korrupsiyaga qarshi kurashish qoidalarini kiritish orqali xabar berish;

5.6.8 Jamiyatda amalga oshirilayotgan korrupsiyaga qarshi choralar bo'yicha ommaviy axborot vositalari ishtirokida brifinglar o'tkazish va h. k.

5.7 Korrupsiyaga qarshi kurashish masalalari bo'yicha monitoring, nazorat va hisobot

5.7.1 Jamiyatda korrupsiyaga qarshi o'rnatilgan talablar va protseduralarga rioya etilishini monitoring qilish va nazorat qilish, shuningdek ularning samaradorligi, etarliligi va mutanosibligini baholash, shu jumladan:

— jamiyat faoliyatidagi o'zgarishlarning, uning tashkiliy-funksional tuzilmasi va boshqa tashqi va ichki omillarning jamiyat korrupsiyasiga qarshi kurashish tizimiga ta'siri va uni tuzatish zarurligi, O'zbekiston Respublikasi normativ-huquqiy hujjatlari talablariga muvofiqligini tahlil qilish;

— korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha samarasiz chora-tadbirlar va protseduralarni aniqlash, ularni takomillashtirish va jamiyat korrupsiyasiga qarshi kurashish tizimining ishonchliligi va samaradorligini ta'minlash maqsadida jamiyatning ichki jarayonlarini tanlab (tasdiqlangan rejaga muvofiq) muntazam monitoring qilish;

— xodimlarning korrupsiyaga qarshi kurashish tamoyillari va jamiyat talablariga rioya etilishini nazorat qilish maqsadida ichki yoki tashqi tekshiruvlar o'tkazish;

— muvofiqlikni nazorat qilish xizmatiga va jamiyatning boshqa tarkibiy bo'linmalariga yuklatilgan korrupsiyaga qarshi chora-tadbirlarning o'z vaqtida va to'g'ri bajarilishini nazorat qilish.

5.7.2 Korrupsiyaga qarshi kurash tizimini monitoring qilish va nazorat qilish bo'yicha chora-tadbirlar natijalari. Natijalari quyidagicha aks ettiriladi:

— Jamiyatning ishtirokchilarining umumiy yig'ilishi uchun choraklik hisobotlar;

— Jamiyat direktoriga taqdim etiladigan ichki va tashqi tekshiruvlar natijalari bo'yicha hisobotlar.

5.7.3 Hisobotlarning mazmuni jamiyatning ichki me'yoriy hujjatlari bilan belgilanadi.

Korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi jamiyatning asosiy natijalari jamiyatning rasmiy veb-saytida e'lon qilinishi mumkin.

5.7.4 Jamiyatda moliya-xo'jalik faoliyatining ichki va tashqi auditi muntazam ravishda olib boriladi, shuningdek buxgalteriya hisobida barcha xo'jalik operatsiyalarini aks ettirishning to'liqligi va to'g'riligi hamda jamiyatning amaldagi normativ-huquqiy hujjatlari va ichki me'yoriy hujjatlari talablariga rioya etilishi ustidan doimiy nazorat amalga oshiriladi.

5.8 Aniqlangan qoidabuzarliklarga javob berish va javobgarlikka tortish

5.8.1 Jazoning javobgarligi va muqarrarligi printsiplari hisobga olgan holda, barcha xodimlar ushbu siyosat printsiplari va talablariga, jamiyatning boshqa korrupsiyaga qarshi siyosati va protseduralariga, shuningdek amaldagi korrupsiyaga qarshi qonun hujjatlariga rioya qilish uchun shaxsan javobgardirlar.

5.8.2 Korrupsiyaga oid harakatlar bilan bog'liq xabarlar bo'yicha "ishonch telefoni" ga yoki qoidabuzarliklar to'g'risida axborot berishning boshqa kanallari orqali, shuningdek, har bir oqilona asoslangan gumon yoki korrupsiyaga oid harakatlar sodir etilganligi aniqlangan faktga nisbatan jamiyatning ichki normativ hujjatlariga muvofiq ichki tergov boshlanadi.

5.8.3 **Jamiyatning korrupsiyaga qarshi tamoyillari va talablarini va amaldagi korrupsiyaga qarshi qonun hujjatlarini buzgan xodimlar intizomiy, ma'muriy, fuqarolik yoki jinoy javobgarlikka O'zbekiston Respublikasining normativ-huquqiy hujjatlari va jamiyatning ichki normativ hujjatlarida nazarda tutilgan tartibda jinoy javobgarlikka tortiladi.**

5.8.4 Korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarni sodir etganliklari uchun Jamiyat rahbariyati, shuningdek uning tarkibiy bo'linmalari (bo'limlari, bo'limlari va boshqalar) rahbarlari ham o'zlari uchun, ham ularga bo'ysunuvchi shaxslar uchun javobgardirlar.

5.8.5 Jamiyatda korrupsiya xatti-harakatlari aniqlangan taqdirda, ularni amalga oshirish sabablari va imkoniyatlari tahlil qilinadi va agar kerak bo'lsa, korrupsiyaga qarshi choralar va protseduralar amalga oshiriladi.

5.8.6 Jamiyat korrupsiyaga oid xatti-harakatlarni aniqlash va tergov qilish hamda korrupsiyaga oid huquqbuzarlik sodir etgan jamiyat xodimlariga nisbatan sanksiyalar qo'llash maqsadida huquqni muhofaza qiluvchi va boshqa davlat organlari, korxonalar yoki muassasalar bilan hamkorlik qiladi..

5.9 Korrupsiyaga qarshi tamoyillar va jarayonlarni Ошибка! Закладка не определена.

5.9.1 Jamiyat korrupsiyaga qarshi kurashning asosiy tamoyillari va talablari o'zining Sho'ba korxonalarida va qo'shma korxonalarida ham rioya etilishini ta'minlash uchun oqilona harakat qiladi.

5.9.2 Korrupsiyaga qarshi tamoyillar va protseduralarni sho " ba korxonalariga, jamiyatga tarjima qilish maqsadida:

- sho'ba korxonalarida jamiyatda amaldagi siyosatga o'xshash korrupsiyaga qarshi siyosat va jarayonlarni joriy etishni boshlaydi;
- sho'ba korxonalarida korrupsiyaga qarshi kurashish uchun mas'ul bo'lgan va jamiyat bilan o'zaro aloqada bo'lgan xodimlarni tayinlashni tashabbusi bilan chiqadi ;
- Korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida sho'ba korxonalarida faoliyatida yuzaga kelishi mumkin bo'lgan axborot, ma'lumotlar, o'qitish, risklarni baholash, shuningdek, korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha boshqa masalalar bo'yicha tezkor maslahatlar beradi va sho'ba korxonalar bilan o'zaro hamkorlik qiladi;

- Sho‘ba korxonalarida korrupsiyaga qarshi kurash tamoyillari va talablariga rioya etilishi ustidan davriy monitoring va tekshirishni, shuningdek, umuman Sho‘ba korxonalarining korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining samaradorligini baholashni va boshqalarni amalga oshiradi.

6 KORRUPTSIYAGA QARSHI JARAYONLAR

6.1 Manfaatlar to'qnashuvini boshqarish

- 6.1.1 Jamiyat xodimlari o'z vazifalarini bajarish va jamiyat manfaatlarini himoya qilish doirasida halollik va halollik tamoyillariga amal qilishlari, o'z lavozimlaridan shaxsiy manfaatlar uchun foydalanmasliklari va manfaatlar to'qnashuviga olib kelishi mumkin bo'lgan vaziyatlardan qochishlari kerak.
- 6.1.2 Jamiyat manfaatlar to'qnashuvini boshqarish siyosatini qabul qildi, bu manfaatlar to'qnashuvi holatlarini aniqlash jarayonini, ularni ko'rib chiqish va hal qilish tartibini hamda javobgarligini belgilaydi. Xususan, quyidagilar nazarda tutilgan:
- ishga qabul qilishda manfaatlar to'qnashuvining mavjudligi/yo'qligi to'g'risidagi ma'lumotlarni oshkor qilish;
 - rotatsiya yoki yangi lavozimga tayinlashda manfaatlar to'qnashuvining mavjudligi/yo'qligi to'g'risidagi ma'lumotlarni oshkor qilish;
 - manfaatlar to'qnashuvining mavjudligi/yo'qligi to'g'risidagi ma'lumotlarning yillik deklaratsiyasi;
 - yuzaga kelishi bilan manfaatlar to'qnashuvi mavjudligi to'g'risidagi ma'lumotlarni oshkor qilish.
- 6.1.3 Jamiyat manfaatlari to'qnashuvini boshqarish siyosatida belgilangan tartibda e'lon qilingan, aniqlangan vaziyatlarni xolis va o'z vaqtida ko'rib chiqishni ta'minlaydi.

6.2 Kontragentlar va uchinchi shaxslar bilan o'zaro munosabatlar

- 6.2.1 Tegishli tekshiruv printsipiga rioya qilgan holda, jamiyat korrupsiyaga qarshi kurashish tamoyillarini baham ko'radigan va amaldagi korrupsiyaga qarshi Qonunchilik talablariga qat'iy rioya qiladigan kontragentlar bilan hamkorlik qilishga intiladi.
- 6.2.2 Jamiyat etkazib beruvchilarni, pudratchilarni va boshqa uchinchi shaxslarni ushbu siyosat tamoyillari va talablariga zid bo'lgan, shuningdek korrupsiya xavfini keltirib chiqaradigan har qanday to'lovlar va / yoki harakatlarni amalga oshirish uchun jalb qilmaydi.
- 6.2.3 Kontragentlar bilan munosabatlarda jamiyat qonuniylik va shaffoflik tamoyillariga amal qiladi, etkazib beruvchilar, pudratchilar va boshqa kontragentlarning ob'ektiv tanlov mezonlaridan foydalanishga asoslangan halol, ochiq va shaffof tanlovini, shuningdek amaldagi Qonunchilik va kompaniyaning ichki normativ hujjatlari bilan tartibga solinadigan sotib olingan tovarlar, ishlar, xizmatlar qiymatini aniqlashning shaffof tartibini ta'minlaydi.
- 6.2.4 Kontragentlar bilan o'zaro aloqada / hamkorlikda jamiyat:
- potentsial kontragentlarning ishonchliligini, shu jumladan o'tmishda korrupsiyaga oid huquqbuzarliklar sodir etilganligi, xodimlar va jamiyat bilan manfaatlar to'qnashuvi, boshqa korrupsiya xatarlari mavjudligini tekshiradi;
 - potentsial kontragentlarni (tanlov g'olibi, tender g'olibi va to'g'ridan to'g'ri shartnomalar bo'yicha xarid kontragenti) korrupsiyaga qarshi kurashish prinsiplari va talablari to'g'risida shartnomalarga korrupsiyaga qarshi bandni kiritish yo'li bilan xabardor qiladi.
- 6.2.5 Tashkilot kontragentlarni tekshirish tartib-qoidalarini investitsiya va innovatsion faoliyat doirasida, ya'ni kompaniya tomonidan har qanday yuridik shaxslarda ishtirok etish ulushini

sotib olish yoki sotishda, qo'shma korxonalar tashkil etishda yoki innovatsion loyihalarni moliyalashtirishda qo'llaydi. Tekshirish protseduralari nafaqat sotib olish ob'ektini / sherikni / moliyalashtiruvchini, uning egalarini va rahbariyatini o'rganishni, balki ushbu siyosat va amaldagi korrupsiyaga qarshi qonun hujjatlari talablariga muvofiqligini bitimning maqsadi va tartibini tekshirishni ham o'z ichiga oladi.

- 6.2.6 Jamiyatda kontragentlar bilan shartnomaning asosiy matniga kiritilmagan, unga qo'shimchalar kiritilmagan yoki boshqa belgilangan shaklda tasdiqlanmagan va jamiyatda qabul qilingan kelishuvlardan o'tmagan har qanday bitimlarni (yozma yoki og'zaki) tuzish taqiqlanadi. Har qanday tuzilgan shartnoma tomonlarning barcha shartlari va kelishuvlarini to'liq o'z ichiga olishi kerak.
- 6.2.7 Kontragentlar tomonidan korrupsiya xatti-harakatlariga moyillik yuzaga kelgan taqdirda, xodimlar bu haqida darhol o'zlarining bevosita rahbariga, muvofiqlik nazorati xizmatiga yoki buzilishlar to'g'risida xabar berish kanallari orqali (shu jumladan "ishonch telefoni") xabar berishlari shart.

6.3 Davlat organlari, korxonalar yoki muassasalar va davlat amaldorlari bilan o'zaro hamkorlik

- 6.3.1 Xodimlarning davlat organlari, korxonalar yoki muassasalar va davlat mansabdor shaxslari bilan o'zaro hamkorligi ushbu siyosatda, jamiyatning boshqa ichki normativ hujjatlarida belgilangan va o'zbekiston Respublikasining normativ-huquqiy hujjatlarida nazarda tutilgan prinsip va talablarga qat'iy muvofiq amalga oshiriladi..
- 6.3.2 Jamiyat to'g'ridan-to'g'ri yoki vositachilar orqali davlat amaldorlari va/yoki ularning yaqin qarindoshlari (shu jumladan ularning manfaatlari uchun) foydasiga noqonuniy to'lovlarni amalga oshirmaydi, bu jamiyat faoliyati bilan bog'liq har qanday noqonuniy imtiyozlarni olish, shu jumladan ularga pul mukofotlarini berish, shuningdek bunday shaxslarning ta'til, transport, ovqatlanish, ko'ngil ochish, PR-kompaniyalar, ularga kreditlar berish, bepul xizmatlar ko'rsatish va boshqa mukofotlar.
- 6.3.3 Agar jamiyatga nisbatan nazorat-nazorat funksiyalarini amalga oshiruvchi davlat mansabdor shaxslari tomonidan jamiyat xodimlari korrupsion harakatlar sodir etishga undagan holatlar yuzaga kelgan taqdirda, jamiyat xodimlari o'zlarining bevosita rahbariga, Muvofiqlikni nazorat qilish xizmatiga yoki bu haqda darhol xabardor qilishlari shart. jamiyatning huquqbuzarliklar to'g'risida xabar berish kanallari (shu jumladan "Ishonch telefoni"ga), shuningdek tegishli davlat organi, korxonalar yoki muassasaning "ishonch telefoni"ga yoki bevosita huquqni muhofaza qiluvchi organlarga xabar beradi.
- 6.3.4 Davlat mansabdor shaxslari tomonidan jamiyatga nisbatan nazorat-nazorat tadbirlarini o'tkazish tartibi buzilgan taqdirda, jamiyat O'zbekiston Respublikasi qonunlarida nazarda tutilgan Davlat mansabdor shaxslarining harakatlariga shikoyat qilish usullaridan foydalanadi.

6.4 Sovg'alar va vakillik xarajatlari

- 6.4.1 Xodimlar ushbu siyosatda, jamiyatning boshqa ichki normativ hujjatlarida va o'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlarida belgilangan prinsiplar va talablarga to'liq muvofiq bo'lsa, ish sovg'alarini berish va olish, shuningdek vakillik xarajatlarini amalga oshirish hamda ishbilarmonlik mehmondo'stligi belgilarini qabul qilish huquqiga egadirlar.
- 6.4.2 Xodimlar tomonidan xizmat vazifalarini bajarish paytida taqdim etilgan yoki olingan barcha sovg'alar, shuningdek ular tomonidan amalga oshiriladigan vakillik xarajatlari va qabul qilingan ishbilarmonlik mehmondo'stligi belgilari quyidagi mezonlarga javob berishi kerak:
— jamiyatning sovg'alari va vakillik xarajatlari siyosati tomonidan belgilangan chegaralar doirasida oqilona va mutanosib amalga oshirilishi;

- faoliyatining qonuniy maqsadlari bilan bevosita bog'liq bo'lish (masalan, an'anaviy, umummilliy vakasbiy bayramlar doirasida amalga oshiriladi);
- naqdsiz naqd pul yoki ularning ekvivalentlari shaklida ifodalanmasligi va hashamatli tovarlar bo'lishi kerak;
- jamiyat faoliyati bilan bog'liq har qanday noqonuniy foyda olish uchun yashirin noqonuniy mukofot bo'lmasligi kerak;
- har qanday sovg'a yoki mehmondo'stlik xarajatlarini taqdim etish yoki olish yoki ishbilarmonlik mehmondo'stligini qabul qilish to'g'risidagi ma'lumotlar oshkor qilingan taqdirda Kompaniya uchun obro'-e'tiborga xavf tug'dirmasligi kerak;
- xodim sovg'a beradigan yoki unga nisbatan vakillik xarajatlari amalga oshiriladigan tashkilotning ichki talablariga javob berishi kerak.

6.4.3 Qo'shimcha talablar, ishbilarmonlik sovg'alarini berish va qabul qilish, ishbilarmonlik mehmondo'stligi belgilari va vakillik xarajatlarini amalga oshirish bo'yicha ruxsat etilgan cheklovlar jamiyatning sovg'alari va vakillik xarajatlari siyosatida aks Обществуettirilgan.

6.5 Fsiyosiy faoliyatning inansiyasi

6.5.1 Jamiyat siyosiy faoliyatni moliyalashtirmaydi va boshqa hech qanday tarzda siyosiy tashkilotlar, partiyalar, harakatlar va tashabbuslarni, ularning nomzodlari va a'zolarini, saylov va tashviqotoishlarini qo'llab-quvvatlamaydi.

6.5.2 Shu bilan birga, xodim и имеют право shaxsan заниматься siyosiy faoliyat bilan shug'ullanish, siyosiy partiyalar va harakatlarda qatnashish huquqiga ega, agar bunday ishtirok etish sharti bilan:

- ushbu siyosatga, jamiyatning boshqa ichki normativ hujjatlariga va O'zbekiston Respublikasining normativ-huquqiy hujjatlariga zid emas ;
- bu xodim tomonidan ishdan bo'sh vaqtlarida amalga oshiriladi; Работников в свободное от работы время;
- jamiyat va / yoki uning faoliyati bilan bog'liqemas, jamiyat obro'siga putur etkazmaydi va jamiyat uchun noqonuniy foyda olish maqsadida amalga oshirilmaydi;
- xodim o'z vazifalarini bajarish va bajarish doirasida huquq va majburiyatlarga zid kelmaydi;
- jamiyat tomonidan siyosiy faoliyat bilan bog'liq maqsadlar uchun xodimlarning ish haqidan ajratmalar amalga oshirilgan taqdirda, bunday ajratmalar faqat xodimning yozma arizasi mavjud bo'lganda amalga oshiriladi.

6.6 Xayriya va homiylik

6.6.1 Jamiyat xayriya va homiylik faoliyatini ushbu siyosatda belgilangan tamoyillar va talablarga, jamiyatning boshqa ichki normativ hujjatlariga va O'zbekiston Respublikasining normativ-huquqiy hujjatlariga qat'iy muvofiq ravishda amalga oshiradi.

6.6.2 Jamiyat tomonidan taqdim etiladigan xayriya va homiylik yordami xayriya tashkilotlari va jamg'armalari, ijtimoiy ob'ektlari va aholining ayrim guruhlarini qo'llab-quvvatlash maqsadida amalga oshiriladi va jamiyat faoliyati bilan bog'liq har qanday noqonuniy foyda olish uchun noqonuniy mukofotning yashirin shaklini anglatmaydi.

6.6.3 Jamiyat xayriya va homiylik yordamidan maqsadli foydalanishni nazorat qilish bo'yicha oqilona harakatlarni amalga oshiradi va ko'rsatilgan yordam haqidagi asosiy ma'lumotlarni o'zining rasmiy veb-saytida e'lon qiladi.

6.6.4 Jamiyatning xayriya va homiylik yordamini ko'rib chiqish, tasdiqlash va taqdim etish

yo'nalishlari, maqsadlari, tartibi jamiyatning xayriya va homiylik faoliyati siyosatida aks etadi.

6.6.5 Shu bilan birga, xodimlar ushbu siyosatning 6.5.2-bandida ko'rsatilgan shartlarga rioya qilgan holda xayriya va homiylik faoliyati bilan shaxsan shug'ullanish huquqiga ega.

6.7 Ishga qabul qilish, lavozimga ko'tarilish, moddiy rag'batlantirish

6.7.1 Jamiyat xodimlarining faoliyatini tanlash va baholash jarayoni, shu jumladan mukofot to'lash, nafaqalar va boshqa turdagi mukofotlarni belgilash, barcha xodimlar uchun shaffof, teng huquqli va ob'ektiv bo'lib, ushbu siyosatida, jamiyatning boshqa ichki normativ hujjatlarida va O'zbekiston Respublikasining normativ-huquqiy hujjatlarida belgilangan tamoyillar va talablarga javob beradi.

6.7.2 Jamiyatda o'rnatilgan axloqiy tamoyillarga va/yoki ushbu siyosat talablariga zid bo'lgan korrupsiya yoki boshqa faoliyat bilan shug'ullangan shaxslar bilan mehnat munosabatlarining oldini olishga intiladi.

6.8 Buxgalteriya hisobi

6.8.1 Jamiyat buxgalteriya hisobi va soliq hisobini yuritish hamda hisobot berish sohasidagi O'zbekiston Respublikasining normativ-huquqiy hujjatlari talablariga rioya qiladi.

6.8.2 Jamiyat buxgalteriya hisobidagi barcha moliyaviy operatsiyalarni ishonchli, to'g'ri va etarli darajada batafsil aks ettirish va hujjatlashtirishni, shuningdek tekshirish uchun tegishli hujjatlarga kirishni ta'minlaydi. Jamiyatda operatsiyalar amalga oshirilmaydi va buxgalteriya hisobida aks ettirilmagan yoki operatsiyalarning mohiyatini noto'g'ri ko'rsatadigan hujjatlar ishlatilmaydi.

6.8.3 Kompaniyaning buxgalteriya hisobi, boshqaruv, soliq hisobotlarini buzish yoki qalbakilashtirish, dastlabki buxgalteriya hujjatlarining yo'qligi yoki yetarli emasligi, hujjatlar va patentlardagi noqonuniy tuzatishlar, shuningdek, bunday hujjatlarni oldindan belgilangan muddatdan oldin qasddan buzish yoki yo'q qilish, korrupsiya to'lovlarini yashirish maqsadida.

6.8.4 Ichki me'yoriy hujjatlarga muvofiq va O'zbekiston Respublikasining normativ-huquqiy hujjatlari talablariga muvofiq, jamiyatda to'liq va ishonchli moliyaviy hisobotlarni tayyorlash va taqdim etish uchun shaxsan mas'ul bo'lgan xodim aniqlanadi.

7 QOIDABUZARLIKLAR HAQIDA XABAR BERISH

7.1.1 Xodimlar, jamiyatning kontragentlari va boshqa shaxslar, agar ular jamiyat xodimlarining harakatlarining qonuniyligi yoki axloqiga shubha qilsalar, shu jumladan korrupsiya harakatlarida shubha tug'ilsa, ular to'g'risida quyidagi kanallardan biri orqali xabar berishlari kerak:

— telefon orqali + 99781409090;

— elektron pochta orqali office@ukie.uz;

— pochta orqali 100011, Toshkent shahri, Navoiy ko'chasi, 38-uy;

— jamiyatning rasmiy veb-saytida joylashtirilgan shakl orqali;

— bevosita rahbarga - (faqat kompaniya xodimlari uchun amal qiladi);

— to'g'ridan-to'g'ri nazorat muvofiqlikni boshqarish xizmatiga;

— huquqni muhofaza qilish organlariga.

7.1.2 Jamiyat korrupsiyaviy xatti-harakatlar to'g'risidagi barcha xabarlarni jamiyatning ichki me'yoriy hujjatlarida va O'zbekiston Respublikasining normativ-huquqiy hujjatlari talablari bilan belgilangan tartibda ro'yxatdan o'tkazilishini, xolisona va o'z vaqtida ko'rib chiqishni ta'minlaydi.

- 7.1.3 Anonim tarzda yuborilgan xabarlar ham ko'rib chiqish uchun qabul qilinadi. Biroq, bunday holatda, anonim qolishni istagan arizachi quyidagilarni tan oladi:
- Jamiyat qo'shimcha ma'lumot olish va qabul qilingan xabar bo'yicha fikr-mulohaza bildirish uchun ariza beruvchiga murojaat qila olmaydi;
 - Agar taqdim etilgan ma'lumotlar to'liq bo'lmasa, jamiyat xabarni to'liq va keng qamrovli tekshirish imkoniyatiga ega bo'lishi mumkin.
- 7.1.4 Jamiyat, shu jumladan korrupsiyaga oid harakatlar to'g'risidagi xabarlarni qabul qilish, qayta ishlash va ko'rib chiqish uchun mas'ul xodimlar o'z vakolatlari va mavjud imkoniyatlari doirasida korrupsiyaga oid harakatlar to'g'risida ishonchli axborot bergan shaxsning maxfiyligini ta'minlaydilar (O'zbekiston Respublikasining normativ-huquqiy hujjatlarida nazarda tutilgan hollar bundan mustasno).
- 7.1.5 Jamiyat xodimlarining manfaatlarini himoya qiladi va shubxali xatti-harakatlari yoki korrupsiyaga qarshi kurash tamoyillari va talablari buzilganligi to'g'risida vijdonan xabar bergan xodimlarni ishdan bo'shatish, lavozimini pasaytirish, kamsitish, ta'qib qilish kabi holatlarga yo'l qo'ymasligini kafolatlaydi.
- 7.1.6 Bila turib yolg'on ma'lumot berish, yolg'on guvohlik berish yoki tuxmat qilish, ushbu siyosatni buzish, axloqsiz xatti-harakatlarning namunasi sifatida qaraladi va bunday xabarni taqdim etgan xodim O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi va jamiyatning ichki normativ hujjatlariga muvofiq javobgarlikka tortilishi mumkin.

8 XODIMLARGA MASLAHAT BERISH

- 8.1.1 Agar xodimlar amaldagi korrupsiyaga qarshi qonunchilik talablari, ushbu siyosat qoidalari yoki boshqa korrupsiyaga qarshi boshqa choralar va jamiyat protseduralari bilan bog'liq har qanday muammolarga duch kelsa, ular to'g'ridan-to'g'ri rahbarlaridan va / yoki muvofiqlik nazoratidan maslahat so'rashlari mumkin.
- 8.1.2 Muvofiqlik nazorati xizmati quyidagi tartibda maslahat beradi:
Elektron pochta orqali savol yuborilganda elektron pochta manzili:
- anticorruption@ukie.uz;
 - ish vaqtida telefon orqali: + 99781409090;
 - shaxsan: № ofis raqami 414.

9 O'ZGARTIRISH TARTIBI

- 9.1.1 Ushbu siyosat doimiy amaldagi ichki me'yoriy hujjati bo'lib, u Jamiyatning ishtirokchilarining umumiy yig'ilishi tomonidan tasdiqlangan paytdan boshlab kuchga kiradi va u bekor qilingan yoki yangi tahrir tasdiqlanmaguncha amal qiladi.
- 9.1.2 Ushbu siyosat quyidagi hollarda qayta ko'rib chiqilishi va tuzatilishi mumkun:
- korrupsiyaga qarshi kurash sohasidagi amaldagi siyosat va tartiblarni qayta ko'rib chiqish zaruriyatini keltirib chiqaradigan O'zbekiston Respublikasining me'yoriy-huquqiy hujjatlariga va/yoki yetakchi xalqaro amaliyotga o'zgartirishlar kiritilganda ;
 - korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha samarasiz chora-tadbirlar va tartib-taomillar aniqlanganda hamda zarur hollarda jamiyat faoliyatida korrupsiyaning oldini olish va unga qarshi kurashishga qaratilgan chora-tadbirlar majmuini takomillashtirishda;
 - jamiyatning tashkiliy tuzilmasi yoki uning faoliyatining xususiyatlari o'zgarganda va hokazo.

- 9.1.3 Ushbu siyosatga o'zgartirishlar kiritish zarurligini nazorat qilish maqsadida Komplayens-nazorat xizmati va jamiyatning yuridik bo'limi boshlig'i yiliga kamida bir marta ushbu siyosatning O'zbekiston Respublikasining normativ-huquqiy hujjatlariga hamda korruptsiyaga qarshi kurashish sohasidagi yetakchi xalqaro amaliyotlarga, shuningdek, jamiyat faoliyatiga muvofiqligi yuzasidan qayta ko'rin chiqadilar hamda zarur hollarda siyosatning yangi tahriri loyihasini tayyorlaydilar, Jamiyatning ishtirokchilarining umumiy yig'ilishi va jamiyat direktoriga ko'rib chiqish uchun taqdim etiladi.
- 9.1.4 **Ushbu siyosatga kiritilgan barcha o'zgartish va qo'shimchalar jamiyat Jamiyatning ishtirokchilarining umumiy yig'ilishining qarori bilan kuchga kiradi.**